

PREFIGIRANI GLAGOLI KRETANJA U RUSKOM JEZIKU (U USPOREDBI S HRVATSKIM JEZIKOM)

Igor Živković

Filozofski Fakultet Zagreb

Glagoli kretanja se u ruskom jeziku ne izdvajaju kao skupina glagola po primarno gramatičkim kriterijima, tj. gramatike ih ne proučavaju zasebno, ali pri učenju ruskog jezika uvijek predstavljaju posebnu, vrlo složenu cjelinu, jer su specifični prvenstveno po svojem značenju i uporabi, ali i po nekim gramatičkim obilježjima.

Ključne riječi: glagoli kretanja, prefiksacija, parovi po vidu, parovi po značenju, gramatičke promjene, značenjske promjene

0. UVOD

Zadržat ćemo se na **gramatičkom obliku i osnovnom značenju** 8 infinitivnih značenjskih parova najčešćih glagola kretanja, pridružujući im najčešće prefikse: **по-, в-, вы-, у-, при-, до-, под-, от-, пере-, про-, об-, с-, раз-, вз-/воз-, за-**.

Podijelimo ih najprije bez prefiksa u dvije skupine u kojima se pojavljuju, a to su:

GRUPA I.

1. идти
2. ехать
3. бежать
4. лететь
5. плыть
6. нести
7. везти
8. вести

GRUPA II.

ходить	(ići pješice, hodati, kretati se bez prijevoznog sredstva)
ездить	(voziti se, kretati se - uglavnom - kopnenim prijevozom)
бегать	(trčati, bježati, juriti)
летать	(letjeti, lijetati, kretati se zrakom)
плавать	(plivati, ploviti, kretati se po vodi)
носить	(nositi, nosati, prenositi, prenašati)
возить	(voziti, vozati, prevoziti, prevažati)
водить	(voditi, vodati).

Već se iz navedene podjele vidi da u hrvatskom jeziku nema toliko precizne značenjske podjele glagola kretanja.

Osim navedenih, glagola kretanja ima još (**гнать – гонять; лезть – лазить; ползти – ползать; катить(-ся) – катать(-ся) ...**), ali se ne upotrebljavaju tako često, pogotovo ne u prefigiranom obliku. Njima se nećemo baviti, kako ne bismo otišli preširoko.

Osim što imaju osnovno značenje, glagoli kretanja se često pojavljuju kao dio mnogih frazeologizama, no to je druga tema.

Svi navedeni glagoli su nesvršenog vida, pa glagolski vid nije načelo prema kojem su načinjeni parovi. Kriteriji su prvenstveno značenjski: smjer kretanja, jednokratnost ili višekratnost kretanja i umijeće kretanja.

U prvom stupcu (1. grupa) navedeni su glagoli koji označavaju da se kretanje ostvaruje jedanput ili u jednom smjeru, te ih zato zovemo i glagolima određenog kretanja. U drugom su stupcu (2. grupa) glagoli koji označavaju da se kretanje ponavlja (iterativnost), ili provodi u raznim smjerovima, tj. u više smjerova (ili barem u jednom smjeru i natrag), ili označavaju umijeće kretanja o kojem se radi kao takvo, te se još nazivaju glagolima neodređenog kretanja.

Prvih pet parova su neprelazni glagoli, dok su posljednja tri para (**нести - носить, везти - возить, вести - водить**) prelazni glagoli u osnovnom i prefiguriranom obliku.

Glagoli druge grupe nastali su imperfektivizacijom glagola prve grupe uz alternantnu alomorfizaciju korijenskog morfema, osim u slučaju **идти – ходить**, gdje se pojavljuje supletivni oblik osnovnog morfema, i u slučaju **лететь – летать**, koji nastaje imperfektivizacijom pomoću sufiksa.

Nadalje će nas zanimati promjena gramatičkog oblika i osnovnog značenja nakon prefiksacije.

Kako bi se značenje glagola kretanja preciziralo u prostoru i vremenu, dodajemo im različite prefikse, od kojih se najčešće pojavljuje sljedećih 15:

по-, в-, вы-, у-, при-, до-, под-, от-, пере-, про-, об-, с-, раз-, вз-/воз-, за-

Napomenimo da su ti prefiksi većinom ujedno i prijedlozi, ili su to barem u povijesti jezika bili.

Tako dobivamo sljedeće glagolske parove:

1. пойти/походить, поехать/поездить, побежать/побегать, полететь/полетать, поплыть/поплавать, понести/поносить, повезти/повозить, повести/поводить;
2. войти/входить, въехать/въезжать, вбежать/вбегать, влететь/влетать, всплыть/всплывать, внести/вносить, ввезти/ввозить, ввести/вводить;
3. выйти/выходить, выехать/выезжать, выбежать/выбегать, вылететь/вылетать, выплыть/выплывать, вынести/выносить, вывезти/вывозить, вывести/выводить;
4. уйти/уходить, уехать/уезжать, убежать/убегать, улететь/улетать, уплыть/уплывать, унести/уносить, увезти/увозить, увести/уводить;
5. прийти/приходить, приехать/приезжать, прибежать/прибегать, прилететь/прилетать, приплыть/приплывать, принести/приносить, привезти/привозить, привести/приводить;

6. прийти/доходить, доехать/доезжать, добежать/добегать, долететь/долетать, доплыть/доплывать, донести/доносить, довести/довозить, довести/доводить;
7. подойти/подходить, подъехать/подъезжать, подбежать/подбегать, подлететь/подлетать, подплыть/подплывать, поднести/подносить, подвезти/подвозить, подвести/подводить;
8. отойти/отходить, отъехать/отъезжать, отбежать/отбегать, отлететь/отлетать, отплыть/отплывать, отнести/относить, отвезти/отвозить, отвести/отводить;
9. перейти/переходить, переехать/переезжать, перебежать/перебегать, перелететь/перелетать, переплыть/переплывать, перенести/переносить, перевезти/перевозить, перевести/переводить;
10. пройти/проходить, проехать/проезжать, пробежать/пробегать, пролететь/пролетать, проплыть/проплывать, пронести/проносить, провезти/провозить, провести/проводить;
11. обойти/обходить, объехать/объезжать, обежать/обегать, облететь/облетать, оплыть/оплывать, обнести/обносить, обвезти/обвозить, обвести/обводить;
12. сойти(-сь)/сходить(-ся), съехать(-ся)/съезжать(-ся), сбежать(-ся)/сбегать(-ся), слететь(-ся)/слетать(-ся), сплыть(-ся)/сплывать(-ся), снести(-сь)/сносить(-ся), свезти (-сь)/свозить(-ся), свести(-сь)/сводить(-ся);
13. разойтись/расходиться, разъехаться/разъезжаться, разбежаться/ разбегаться, разлететься/разлетаться, расплыться/расплываться, разнести(-сь)/разносить(-ся), развезти/развозить, развести(-сь)/разводить(-сь);
14. взойти/в(о)сходить, взъехать/въезжать, взбежать/взбегать, взлететь/взлетать, всплыть/всплывать, в(о)знести/в(о)зносить, взвезти/взвозить, в(о)звести/в(о)зводить;
15. зайти/заходить, заехать/заезжать, забежать/забегать, залететь/залетать, заплыть/заплывать, занести/заносить, завезти/завозить, завести/заводить.

Dobili smo više od 120 novih glagolskih parova, odnosno više od 240 novih glagola, primjećujući da su neki glagoli postali povratni, a neki mogu postati takvima, pri čemu osim što je precizirano značenje, provedene su i neke gramatičke promjene u samim glagolima. Tako produktivna tvorba hrvatskom jeziku nije svojstvena.

Upozorit ćemo i na osnovne gramatičke promjene te pokušati grupirati glagole prema značenjima prefiksa. Promotrit ćemo glagole kretanja u ruskom jeziku i usporediti njihovo značenje s hrvatskim. Iako se neki od navedenih glagola češće koriste u nekom drugom

značenju ili kao dio idioma, zadržat ćemo se samo na primarnom, tipološkom promatranju.

Gramatičke promjene uvjetovane fonetskim, morfološkim i tvorbenim zakonitostima kod glagola kretanja jesu sljedeće:

1. Glagoli 1. grupe prefiksacijom mijenjaju vid i od nesvršenih postaju svršeni, dok glagoli 2. grupe ne mijenjaju vid i ostaju nesvršeni. Iznimku od tog pravila predstavlja prefiks **по-**, budući da je glagole 2. grupe (nesvršene) učinio svršenima.
2. Prefiksi se ne pojavljuju uvijek u osnovnom obliku, nego u alomorfnim varijantama, utemeljenima na glasovnim zakonitostima ruskog jezika:
 - neki se ne mijenjaju kao **по-, вы-, при-, у-, до-, пере-, про-, за-**,
 - dok se drugi pojavljuju u sljedećim alomorfima:
в- kao **в/во/въ;** **под-** kao **под/подо/подъ;** **от-** kao **от/ото/отъ;**
об- kao **об/обо/объ;** **с-** kao **с/со/съ;** **раз-** kao **раз/разо/разъ/рас,**
вз- kao **вз/взь/вс,** a njegova značenjska varijanta **воз-** kao **воз/вос.**
3. Glagol **идти** kada dobije prefiks, mijenja svoj infinitivni oblik u alternantni alomorfni **-йти.**
4. Glagol **ездить** je u svim prefigiranim oblicima (osim s prefiksom **по-**) promijenio oblik u **-езжать.** Dolazi, dakle, do alomorfne promjene osnove.
5. Glagol **плавать** je u svim prefigiranim oblicima (osim s prefiksom **по-**) promijenio osnovu u alternantni alomorfni oblik **-плывать,** koji ističe njegovu iterativnost, pa se u tom slučaju provodi sekundarna imperfektivizacija.
6. Kod glagola s prefiksom nastalih od **бегать** naglasak se premješta za jedan slog dalje, na **-бегать** (osim s prefiksom **по-**).
7. Glagoli s prefiksom **с-** mogu biti i povratni i nepovratni, a većina glagola s prefiksom **раз-**, tj. neprelazni, moraju postati povratni glagoli s česticom **-сь/-ся.**

Značenjske promjene glagola kretanja uvjetovane su značenjima prefiksa. Svrstat ćemo glagole kretanja u nekoliko grupa s obzirom na bliskost ili suprotnost značenja njihovih prefiksa.

1. GLAGOLI KRETANJA S PREFIKSOM ПО-

Već smo spomenuli da su glagoli obiju grupa svršeni po vidu, što je specifičnost ovog prefiksa, a rekcije takvih glagola su mnogobrojne.

Glagoli 1. grupe s prefiksom **по-** znače početak kretanja (poći, krenuti, potrčati...).

Мальчик пошёл домой. – Dječak je krenuo (otišao) kući.

Корабль поплыл по воде. – Brod je zaplovio (krenuo na plovidbu).

Он пошёл к другу. – Otišao je (uputio se) k prijatelju.

Glagoli 2. grupe s istim prefiksom dobivaju značenje ponavljanja kretanja ili kratkotrajnog kretanja (hodati, voziti se, trčati ... više puta ili neko kraće vrijeme, te završiti s kretanjem). Hrvatskom jeziku nisu svojstveni glagoli druge grupe, pa ih nije moguće prevesti jednim glagolom, nego se njihovo značenje mora opisati s nekoliko riječi.

В марте я походил по театрам. – U ožujku sam malo obilazio kazališta (više puta bio na predstavama).

Он поездил по стране. – Obavio je (nekoliko) putovanja po zemlji (i završio s njima).

Мальчик поплавал в воде. – Dječak je malo (ot/pro)plivao (i prestao plivati).

Мать носила сына. – Majka je malo (neko vrijeme) nosila sina.

Suprotno značenje postiže se uporabom prefiksa от- ili из-. Na primjer:

Я исходил все леса. – Propješačio sam sve šume (i završio sam s obilaskom).

Я своё отлетал. – Ja sam svoje odletio (prekinuo s letenjem).

Майя избégала весь город. – Maja je trčala po cijelom gradu (i vratila se).

2. GLAGOLI KRETANJA S PREFIKSIMA В-, ВЫ-

Glagoli s prefiksom **в-** imaju značenje kretanja prema unutra (ući – ulaziti, utrčati, utrčavati...), dok glagoli s prefiksom **вы-** imaju značenje kretanja prema van (izaći – izlaziti, istrčati, istrčavati...). Ova dva prefiksa zapravo imaju antonimno značenje:

в-/вы- kao **у-/из-** u hrvatskom jeziku. Zahtijevaju iste prijedloge i padeže kao u hrvatskom jeziku (**войти в, на + А./ ući у, на + А.**) i (**выйти из, с + G./ izaći из, с + G.**).

Он вошёл в комнату и выёс столик. – Ušao je u sobu i unio stolić.

Мы входили на стадион через ворота. – Ulazili smo na stadion kroz velika ulazna vrata.

Фирма ввозит сырьё и вывозит товар. – Tvrtka uvozi sirovinu i izvozi robu.

Он вышел из комнаты и вынес столик. – Izašao je iz sobe i iznio stolić.

Мне навстречу выбежала собака. – Ususret mi je istrčao pas.

Мы вчера вышли со стадиона в 3 часа. – Jučer smo izašli sa stadiona u 3 sata.

3. GLAGOLI KRETANJA S PREFIKSIMA У-, ПРИ-, ДО-

Glagoli s prefiksom **у-** imaju značenje odlaska, napuštanja nekoga mjesta, nestajanja (otići – odlaziti, otploviti – otplovljivati, odnijeti – odnositi...), dok glagoli s prefiksom **при-** imaju značenje dolaska na neko mjesto, pojavljivanja (doći – dolaziti, dovesti – dovođiti, dovesti - dovoziti...). Ova dva prefiksa također zapravo imaju antonimno značenje: **при-/у-** kao **до-/од-** u hrvatskom jeziku. I oni uglavnom zahtijevaju iste padeže i prijedloge kao u hrvatskom jeziku (**уйти** откуда, **от** кого, **из/с** чего / **отиći** odakle, **од** koga, **из/с** чега) i (**прийти** куда-то, к кому-то, **в/на** что / **доći** nekamo, к некоем, **у/на** што).

Он пришёл в комнату и принёс столик. – Došao je u sobu i donio stolić.

Ласточки прилетят весной. - Lastavice će doletjeti u proljeće.

Он ушёл из комнаты и унёс столик. - Otišao je iz sobe i odnio stolić.

Ласточки улетят осенью. - Lastavice će odletjeti u jesen.

Ласточки улетают осенью. - Lastavice odlijeću u jesen.

От него и собаки убегают. - Od njega i psi bježe.

Glagoli s prefiksom **до-** imaju značenje završetka jednog kretanja, nakon kojeg može slijediti drugo (obično izraženo glagolom kretanja bez prefiksa ili s prefiksom **по-**), ili dolaska do određenog mjesta (stići – stizati različitim načinima kretanja). Najčešće traže uza se prijedlog **до** s genitivom.

Он дошёл до магазина. - Došao je do trgovine.

Он дошёл до остановки и пошёл направо. - Došao je do postaje i krenuo desno.

Značenje im je blisko prefiksu **при-**, ali razlika ipak postoji. Navest ćemo nekoliko primjera, kako bismo upozorili na razliku:

Я пришёл домой. - Došao sam kući.

Я пришёл до дома. - Došao sam do kuće.

Дети прибежали к маме. - Djeca su dotrčala k majci.

Дети добежали до мамы. - Djeca su dotrčala do tame.

Он принёс сумку. - Donio je torbu.

Он донёс сумку. - Stigao je s torbom (na cilj, kamo je trebalo).

4. GLAGOLI KRETANJA S PREFIKSIMA ПОД-, ОТ-

Glagoli s prefiksom **под-** znače približavanje, primicanje prema čemu (приći – prilaziti, prinijeti – prinostiti ...). Najčešće traže uza se prijedlog **к** + D., a ponekad **под** + A. Tada znače kretanje pod nešto. Glagoli s prefiksom **от-** znače udaljavanje, tj. odmicanje od nečega ili micanje, tj. otpremanje nečega (odmaknuti /se/ - odmicati /se/, odvesti – odvoziti). Najčešće uza se traže prijedlog **от** + G (rijetko **из-под** + G). Ova dva prefiksa imaju antonimno značenje: **под-/от-** kao u hrvatskom kod glagola **primicati/odmicati** ili **približavati/udaljavati**, kao što se može vidjeti iz primjera:

Я подошёл к озеру. - Prišao sam jezeru.

Лебедь подплыл к берегу. - Labud se približio obali plivajući.

Лебедь подплыл под мост. - Labud je plivajući zašao pod most.

Птица подлетает к дому. - Ptica dolijeće prema kući.

Мама подносит ребёнка к окну. - Mama prinosi dijete k prozoru.

Птица отлетает от дома. - Ptica odlijeće od kuće.

Мама относит ребёнка от окна. - Mama odnosi dijete od prozora.

Мальчик отнёс письмо на почту. - Dječak je odnio pismo na poštu.

Uporaba glagola s prefiksima **от-** i **у-** je ponekad vrlo bliska, čak sinonimna po svojem značenju, kao u rečenicama:

Поезд ушёл ночью. / Поезд отошёл ночью. - Vlak je otišao noću.

5. GLAGOLI KRETANJA S PREFIKSIMA ПЕРЕ-, ПРО -, ОБ-

Glagoli s prefiksom **пере-** znače kretanje preko nečega, premještanje s jedne strane na drugu ili s jednog mjesta na drugo (prijeći – prelaziti, prenositi – prenašati...). Iza sebe traže objekt u akuzativu bez prijedloga ili s prijedlogom **через**. U hrvatskom jeziku im odgovaraju glagoli s prefiksom **pre-**, koji iza sebe traže akuzativ ili genitivnu konstrukciju s prijedlogom **preko**.

Вам надо перейти улицу. – Trebate (morate) prijeći ulicu.

Вам надо перейти через улицу. – Trebate (morate) prijeći preko ulice.

Они переехали на новую квартиру. – Preselili su u novi stan.

Они переносили свой багаж. – Prenosili su svoju prtljagu.

Glagoli s prefiksom **про-** znače kretanje kroz nešto ili po nečemu, kao i kretanje pokraj, mimo nečega u prostoru ili vremenu, te svladavanje određene udaljenosti. Dok je kod drugih, dosadašnjih glagola kretanja bila istaknutija prostorna dimenzija, ovdje je prilično naglašena i vremenska komponenta (проći – prolaziti, провести – provoditi...). Prefiks **е** u hrvatskom jeziku u većini slučajeva ostati isti kao i u ruskom jeziku **pro-**. Glagoli s prefiksom **про-** uza se traže akuzativ bez prijedloga ili se mogu pojaviti s prijedlozima **сквозь/через + А., мимо + G.** ili **между + I.**

Мы прошли ваш дом. – Prošli smo vašu kuću (ostala je iza).

Вы прошли сквозь лес. – Prošli ste kroz šumu.

Мы всегда пробегаем мимо этого дома. – Uvijek (pro)trčimo pokraj te kuće.

Они провезли золото между книгами. – Prenijeli su zlato među knjigama (vozeći se, na primjer, preko granice).

Мальчик пробежал 100 метров за 15 секунд. – Dječak je pretrčao 100 metara za 15 sekundi.

Мы провели в поезде всю ночь. – Proveli smo cijelu noć u vlaku.

Glagoli s prefiksom **об-** znače kretanje oko čega, mimoilazeći što (obići – obilaziti, oprčati – oprčavati...), ali i kretanje unutar nečega, usmjereno na mnogo mjesta. Koriste se s akuzativom ili s prijedlogom **вокруг** i genitivom. Neke glagole kretanja, prvenstveno prelazne glagole **нести/носить, везти/возить, вести/водить** s prefiksom **об-** na hrvatski jezik ne možemo ni prevesti jednom riječju, nego bismo morali njihovo značenje opisati (noseći, vozeći ili vodeći nešto ili nekoga kretati se uokolo nečega). Doduše, u ruskom se jeziku ti glagoli također rijetko koriste u primarnom značenju.

Мы объехали город. – (Za)obišli smo grad (vozeći se oko njega).

Мы объехали город. – Obišli smo grad (vozeći se kroz njega).

Мы всегда объезжаем этот город. – Uvijek (za)obilazimo ovaj grad (vozimo okolo).

Дети обегали зоопарк. – Djeca su oprčala zooški vrt (trčala su oko njega).

Мы обвели гостей вокруг озера. – Proveli smo goste oko jezera.

6. GLAGOLI KRETANJA S PREFIKSOM C-, PA3-, B3- (BO3-)

Glagoli s prefiksom **c-** znače:

1. kretanje prema cilju i natrag,
2. kretanje iz raznih smjerova prema središtu (okupljanje ili susret) i
3. kretanje odozgo prema dolje (spuštanje, silazak).

U prvom slučaju, ako se ističe zašto se ide ili po što se ide, pojavit će se prijedlog **за** + I.

Я сходил на вокзал за билетами. – Išao sam po karte na kolodvor (i vratio se).

Мы съездили в Москву прошлым летом. – Bili smo u Moskvi prošlog ljeta (otputovali i vratili se).

U drugom slučaju glagol će na kraju imati povratnu česticu **-сь/-ся**.

Мы все съехались у Виктора в среду. – Svi smo se skupili/okupili (došli prijevozom) kod Viktora u srijedu.

Мы съезжались часто у него. – Često smo se skupljali/okupljali kod njega (dolazili prijevozom).

U trećem slučaju, kada znači neko spuštanje ili silaženje, pojavit će se kao nepovratni s prijedlogom **с** + G.

Мы носили все вещи и, наконец, снесли их. – Nosili smo sve stvari dolje i napokon ih donijeli dolje.

Птица слетела с дерева. – Ptica je sletjela s drveta.

Glagoli s prefiksom **раз-** znače kretanje iz središta u razne smjerove (razići se - razilaziti se, raznijeti - raznositi), dakle, značenje im je suprotno drugom značenju kod glagola s prefiksom **с-**. Kada neprelazni glagoli dobiju prefiks **раз-**, uvijek postaju povratni (npr. **ходить – расходиться**), dok prelazni mogu postati povratni, ali i ne moraju (npr. **вести – развести – развестись**). Ako ostanu nepovratni, uglavnom uza se traže dopunu u akuzativu bez prijedloga.

Дети разбежались по двору. – Djeca su se rastrčala po dvorištu.

Гости поздно разошлись. – Gosti su se kasno razišli.

Дети разносят вещи. – Djeca raznose stvari.

Слухи быстро разносятся. – Glasine se brzo šire.

Ova dva prefiksa **с-** i **раз-** također imaju zapravo antonimno značenje. Prvi prefiks **с-** ne možemo prevesti jednoznačno na hrvatski, budući da u većini slučajeva nemamo te glagole. Morali bismo ih opisati. Na primjer: **сходиться** bi bilo često se nalaziti ili okupljati; **сбегаться** bi bilo često se okupljati trkom (strčavati se); **свезтись** bi bilo okupiti se tako da svi dođu istovremeno automobilima itd., dok bi prefiks **раз-** nosio značenje suprotno od toga i lakše ga je prevesti (razilaziti se, razbježavati se...). Prefiks **с-** u svom drugom i trećem značenju u ruskom jeziku uglavnom odgovara po značenju istom prefiksu u hrvatskom.

Glagoli s prefiksom **вз-** (**воз-**) imaju značenje penjanja, podizanja, kretanja prema gore. Antonimni su po svom značenju glagolima s prefiksom **с-** u 3. značenju (spuštanje, silazak). Obično uz sebe traže prijedlog **на** + A. (**на** + A.).

Солнце вошло. – *Sunce je izašlo.*

Птички взлетели. – *Ptičice su uzletjele.*

Его возвели на престол. – *Njega su doveli na prijestolje (ustoličili).*

Туристы взвели фотоаппараты. – *Turisti su podignuli (uperili) fotoaparate.*

7. GLAGOLI KRETANJA S PREFIKSOM ЗА-

Glagoli s prefiksom **за-** označavaju:

1. početak kretanja
2. usputnu radnju: svratiti/svracati nakratko; doći/dolaziti po nekoga/nešto (na ruskom s prijedlogom **за** + I.)
3. otići predaleko ili preduboko (s prijedlogom **в** + A.)
4. premještati se, zaći iza nečega ili za nešto (s prijedlogom **за** + A.); u ovom je značenju prefiks **за-** suprotan prefiksu **вз-**.

Он заходил по комнате. – *Он је почео ходати по соби (ushodao se).*

Он забежал ко мне на минутку. – *Skoknuo је k meni на trenutak (i otišao dalje).*

Он заехал за ней. – *Došao је по nju (vozilom).*

Он заехал в болото. – *Zašao је (autom) u močvaru.*

Солнце зашло за горы. – *Sunce је зашло за planine.*

Glagoli kretanja s prefiksima **об-**, **с-**, **раз-**, **вз-** i **за-** češće se koriste u svojim drugim značenjima nego kao glagoli kretanja u osnovnom smislu pa zahtijevaju poseban deskriptivni pristup, koji prelazi razmatranje ovog rada.

8. ZAKLJUČAK

Vidimo da su glagoli kretanja područje velike jezične iznijansiranosti. Iako smo sve vrijeme upozoravali na suprotnosti i bliskosti u značenju, prava sinonimija i antonimija ne postoje, inače ne bi trebalo toliko sličnih glagola. Ruski jezik je sam odabrao koji su mu glagoli najpotrebniji, dok se ostali gotovo i ne koriste. Rječnik Ožegova navodi samo kod glagola *идти* 26 značenja, dok neke od ovdje navedenih glagola s prefiksima i ne spominje (što potvrđuje njihovu rijetku primjenu). U svakom slučaju glagoli kretanja su tema kojoj se može pristupiti s raznih gledišta, a neizvornom će govorniku ruskog jezika uvijek predstavljati izazov pri učenju jezika. U usporedbi s hrvatskim jezikom, takvi su glagoli u

ruskom mnogo češći.

LITERATURA

- АН СССР - Институт русского языка (гл. ред. А.П.Евгеньева) (1981-84). *Словарь русского языка в четырех томах*. Москва: Русский язык.
- Ожегов, С.И. (под ред. Н. Ю. Шведовой) (1982). *Словарь русского языка*. Москва: Русский язык.
- АН СССР - Институт русского языка (отв. редактор Н. Ю. Шведова) (1970). *Грамматика современного русского литературного языка*. Москва: Наука.
- Пулькина И.М., Захава-Некрасова Е.Б. (1968). *Учебник русского языка для студентов-иностранцев*. Москва: Высшая школа.
- Хавронова, С., Широноская, А. (1983). *Русский язык в упражнениях*. Москва: Русский язык.
- Бушлаев, Ф.И. (1959). *Историческая грамматика русского языка*. Москва: Госуниверс Минпро РСФСР.

VERBS OF MOTION IN RUSSIAN LANGUAGE

Summary

The article discusses most frequently used verbs of motion in Russian, their grammatical form and meaning, and compares Russian and Croatian verbs of motion. What is specific about verbs of motion is that their meaning is a basic distinctive feature of their pairs. Most often their aspect pairs are obtained by adding prefixes to the semantic pairs. In the Russian and Croatian languages prefixes are frequently phonetically identical. However, their meaning is rarely the same. In Russian the meaning is simply determined by adding a prefix. Unlike in Croatian, in Russian such a formation is very fruitful. In the Croatian language, however, the translation of the meaning of the Russian verb of motion often requires an additional explanation.

Key words: Verbs of motion, Prefixation, Aspect pairs, Semantic pairs, Grammatical changes, Semantic changes

ГЛАГОЛЫ ДВИЖЕНИЯ В РУССКОМ ЯЗЫКЕ

Статья говорит о самых частых глаголах движения в русском языке, их грамматической форме и значении, сравнивая их с глаголами значения в хорватском языке. Глаголам движения свойственно то, что основной отличительной чертой их пар является значение. Добавлением приставок парам по значению, в большинстве случаев получаются также видовые пары. Префиксы в русском и хорватском языках часто имеют одинаковое выражение, но их значения редко совпадают. В русском языке значение легко уточняется добавлением приставки. Такое образование очень продуктивно по сравнению с хорватским языком, где перевод значения русского глагола движения во многих случаях требует дополнительного объяснения к глаголу.

